

MÁL HÍRLEVÉL

1. ÉVFOLYAM

4

2020. MÁJUS

A MAGYAR ÁLLATTENYÉSZTŐK LAPJA IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ HÍRLEVELE

www.allattenyesztok.hu

mal@allattenyesztok.hu

AKIKTŐL INFORMÁCIÓT KAPTUNK: Bélyer Márta (MLOSZ), dr. Béri Béla (KTE), Bognár László (HFTE), Borovka Zsuzsa (NAK), dr. Cseszlai István (NAK), dr. Domokos Zoltán (MCTE), Dúl Udó (NAK), Eicher József (FSE), dr. Füller Imre (MTE), Hajduk Péter (MJKSZ), Harcz Zoltán (TT), Horváth János (MMOE), Juráskó Róbert (NYTT), Kaltenecker Endre (MSZTE), Koppány Gábor (MGE), dr. Mezőszentgyörgyi Dávid (JKE), Németh Csaba (NAK), Potháczkyné Konyári Gabriella, dr. Stefler József (BHTE), Szűcs Márton (LBTE), Tóth Andrea (NAK)
MUNKATÁRSAINK: Kacsóh Eszter, Kis Judit, dr. Knoll Suzanne (www.kintag.org), dr. Kummer Luca, Pál Anikó, dr. Halász András SZERKESZTŐ: dr. Wagenhoffer Zsombor

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

PIACI ZAVAROK MINDENÜTT

Április második felében már **valamennyi ágazatban előfordultak piaci zavarok**, és ezzel párhuzamosan **csökkentek a felvásárlási árak**. A legnehezebb helyzetben a víziszárnyas- és a juh-, kecske- tejtermelők vannak, hiszen esetükben a felvásárlások drasztikusan visszaestek, és jelenleg a raktárra termelés jelenti a túlélést.

GYORSAN ROMLIK A HELYZET A SERTÉSPIACON

A **sertéságazatban** a helyzet hétről hétre romlik, a felvásárlási árak már a hosszabb távú szerződéssel rendelkező termelőknél is legalább 15 százalékkal csökkentek (**480 Ft/kg körüli hízóár**), a szabadpiacon értékesítőknél pedig ennél is nagyobb a visszaesés (20-30%). Égető szükség lenne piacok szerzésére, amiben egy offenzív **agrárdiplomácia sokat tudna segíteni**. Az USA sertéságazata komoly gondokkal küzd, ami lehetőséget ad még több európai sertéshús ázsiai értékesítéséhez. A termékpályán kialakult feszültség enyhítését jelentené, ha járványhelyzetre tekintettel, átmenetileg az állam **felmentést** adna az **ATEV**, az **útdíj**, a **hatósági** és az **állatorvosi díjak alól**, hozzájárulna a tárolási és a járványvédelmi többletköltségekhez.

BAJBAN A BAROMFIÁGAZAT

A baromfihús értékesítése is egyre nehezebb, az árak lefelé tartanak. A helyzet egyik megoldását az EU-ba érkező **import visszaszorításában** látják az európai baromfitartók. A szervezetek emellett – nemzeti hatáskörben – további olyan intézkedéseket javasolnak (**tárolási támogatás, finanszírozás, termelői támogatások, keltetői támogatások, szülőpárcsökkentő támogatások, tenyészanyag-fenntartási támogatás**), melyeket a Bizottság nagy valószínűséggel engedélyezne. A 2019/20 harmadik negyedév állatjóléti támogatását a Kincstár a múlt héten kezdte fizetni.

ETIKUS PIACI MAGATARTÁS

A tejpiacon is egyre feszültebb a helyzet. A Tej Terméktanács elnöksége egyhangú döntéssel fogadta el az **etikus piaci magatartásra vonatkozó ajánlásokat**, amelyekben egyebek mellett kéri a termékpálya szereplőit a felmondási idők betartására, az írásban rögzített szerződés módosításra, a hazai termékek promóciójának előtérbe hozására, az egyoldalú előnyök szerzésének elkerülésére, a vállalt kötelezettségek betartására, a kétes eredetű, illetve a dömpingáras termékek forgalmazásának megszüntetésére. Több feldolgozó márciusban és áprilisban is csökkentette néhány forinttal a felvásárlási árat, illetve ehhez hasonló mértékű költség hozzájárulást kérnek a termelőktől (ennyivel kevesebb árat fizetnek a tejért) a járványhelyzet miatt jelentkező többletköltségekre (porítás, tárolás) hivatkozva.

CSÖKKENŐ VÁGÓMARHAÁRAK

A **vágómarhák ára tovább csökkent**. A hazai marhavágások kétharmadát adó selejt tehének ára az elmúlt két évben kedvezően alakult, ez a tendencia áprilisban megtört, és 6 éves mélypontra zuhant. A hízóalapanyag, a vágóbika és üszők ára az egy évvel ezelőttihez képest 10-20 százalékkal kevesebb. Üdítő kivételt jelent a **tenyészállatpiac**, ahol továbbra is **stabil a kereslet**.

TÚL A NEHEZÉN

A kiskérődző ágazatban lezajlottak a húsvéti időszak bárányértékesítései. A 2019-es támogatások folyósítását megkezdte a Kincstár.

SERTÉSÁGAZAT

500 FT ALATT A HÍZÓÁRAK

Az elmúlt héten a **belföldi sertéshelyzet tovább romlott**. Lassan ki kell jelentenünk, hogy a sertés-tartók és -feldolgozók helyzete válságosra fordul. A hazai piacon az értékesítési problémák továbbra is fennállnak, az árak csökkennek, a **szerződéses és szabadpiaci árak nagyon eltávolodtak egymástól**. **Szabadpiacon ez 415-425 Ft-ot jelent, szerződéses ár 480 Ft körül mozog**. A héten négy vágási nap van, emiatt nem csökkentették tovább a napi vágásszámot.

ÉLETMENTŐ JAVASLATOK

Az elmúlt héten lezajlott ágazati egyeztetések alapján az AM felé az alábbi **javaslatokat** tesszük:

- **Diplomáciai offenzívára** van szükség annak érdekében, hogy a kínai és a távol-keleti piacokra újra bejussanak a magyar vállalatok.
- A megnövekedett – **hűtve tárolt – készletek** okozta **többletköltségek** részleges **kompenzálására** van szükség.
- Meg kell vizsgálni az **állatorvosi és ATEV-költségek** állami **átvállalásának** lehetőségét.
- **Útdíj** és logisztikához kapcsolódó egyes **költségek elengedése**.
- Számlával igazolható **higiéniai és járványvédelmi (többlet) költségek kompenzálása** az áprilistól szeptemberig terjedő időszakban.
- **Fizetési moratórium** az energiaköltségekre 2020. december 31-ig (2021 januárjától ütemezett fizetéssel).
- A belföldi értékesítést segítő, élelmiszerkereskedelemmel összefüggő intézkedések (**importhúsok** mennyiségének, minőségének **ellenőrzése** stb.)

EURÓPAI SERTÉSKÖRKÉP

NÉMETORSZÁG

Németországban a termelés egyelőre a normál szinten van annak ellenére, hogy a koronavírus miatt 2 vágóhíd leállt (kb. 40.000 sertés/hét átlagvágási számmal). Az árak esnek, a friss húsok fogyasztása csökkent, a feldolgozott termékek forgalma növekszik. A logisztikai problémák megoldódtak, a kínai export folyamatos. A vágóhidakon kismértékű a munkaerőhiány. A lengyel-német határon kerítést építenek az ASP elleni védekezésékként. A kijárási korlátozottság miatt a hagyományos grillszezon fogyasztása várat magára, a húsvéti készletek nagy része még az áruházak polcán van, illetve a gyártók raktáraiban vesztegel, tehát a húsfeldolgozók átvevő képessége korlátozott. Ha nem fognak nagyszámú új koronavírus-eseteket jelenteni, a jegyzés újra pozitív irányba kell, hogy elmozduljon május közepére.

AUSZTRIA

Ausztáriában a húsvétig rendben volt a piac, azóta kismértékben csökkent a vágás. A héten 20 centtel csökkent a kilónkénti ár. Az ASP esetleges hatásait súlyosabbnak ítélik meg a koronavírus-járvány hatásainál. Várakozásaik szerint májust követően billenhet vissza a szektor normális mederbe.

OLASZORSZÁG

Olaszországban nagyon komoly hatásai vannak a koronavírusnak a sertésszektorra. Az árak 30%-kal estek a nagysúlyú sertések esetében 50 €/sertés a termelők kára. A legnagyobb kár a magasan feldolgozott, értékes sonkafeleségeket érinti, a fogyasztás csökkenése 40%-os. Ez a belföldi visszaesésből és a harmadik országok csökkentett rendeléséből adódik. A vágóhidak 20%-kal lassították a termelést.

FRANCIAORSZÁG

Franciaországban az ár kismértékben csökkent, de még mindig jelent profitot a termelőknek. Mivel a francia HORECA-húsforgalomban a sertés szerepe nem kiemelkedő (a többi húshoz képest), ezért náluk a kiesés kevésbé problematikus.

SVÉDORSZÁG

Svédországban az ágazat nem tudja kiszolgálni a kereskedelmet, jelenleg is importra szorulnak. Az árak alacsonyok.

BELGIUM

Belgiumban meredeken csökken az ár, a pénzforgalom szintén. Sok exportcélország lelassult, nemcsak a harmadik országok, de az EU-n belül is, ennek okait a transzportkapacitás csökkenésében is látják. Nincsenek új ASP-esetek, a vadászatokat engedélyezték.

ÍRORSZÁG

Írországban a munkaerőhiány jelent gondot a vágóhidaknál. Az ország feldolgozóiparában meghatározó részben alkalmaznak kelet-európai vendégmunkásokat (magyarokat, lengyeleket, litvánokat), akik a vírushelyzet miatt távoztak. Az írek is jelezték a kínai export lelassulását. A kiesett mennyiségek hűtőházakba kerülnek (főleg fejhús, apróhús, melléktermékek).

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az **Egyesült Királyságban** a sertéságazat a többi hústermelő ágazathoz képest jobb helyzetben van, de ennek legfőbb oka, hogy csak 50%-ban önellátóak, ezért a brit hús könnyen eladható. Hamis bombadió volt az egyik feldolgozónál, mely egyértelműen állatvédő aktivistákhoz köthető. A vágóhidak munkaerőhiánnyal küzdenek (kelet-európai munkaerő távozása miatt), csökkentették a vonalak sebességét.

HOLLANDIA

Hollandiában 10%-os sertéshús-fogyasztás javulást regisztrálnak, ennek nagy része a kis hentesüzletekben csapódik le. A COVID-19 következtében hatósági állatorvoshiánnyal küzdenek az utazások megszorítása miatt. Állatvédők aktívak, próbálják az intenzív állattartást összefüggésbe hozni a járványügyi helyzettel.

DÁNIA

Dániában is érezhető a növekvő európai kínálati nyomás. A dán export jelenleg jól alakul. Számukra lényeges, hogy több amerikai vágóhíd leállt, melynek a tengerentúlon további hatásai lesznek. Japán, Vietnám esetében szintén jók a kilátásaik, biztonságos exportpiacnak tűnnek. A belföldi eladások jók, növekszik a sertéshús-fogyasztás a háztartásokban. A jelenlegi helyzetben a húsipar pozitív képet tud magáról felmutatni, úgy tűnik, hogy az ágazatról kialakult kép akár még javulhat is.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolországban kicsit javul az általános humánegészségügyi helyzet. Legnagyobb gondjuk a HORECA kiesése, valamint a turizmus hiánya, ami miatt zuhan a belföldi fogyasztás. A fogyasztók körében a vásárlási gyakoriság nő, de kisebb adagokat vesznek az emberek, így a fogyasztás alulmúlja a termelést. Nagy probléma a malachús értékesítése, és hatalmas a visszaesés a magasan feldolgozott Iberico termékek esetében. Egyetlen pozitívum az export. Rengeteg húst szállítanak főleg Kínába (az EU kiszállítások harmada spanyol). Aggasztónak tartják a német árak csökkenését. Gondot okoznak az NGO-k. Állatvédő és vegán szervezetek, aktivisták, megpróbálják összekötni a COVID-19-járványt az intenzív állattenyésztéssel. A jelenlegi árak mellett a telepítési kedv és a malacárak további csökkenése várható. Az egyik legnagyobb vágóhíd alkalmazottai között felütötte fejét a koronavírus. A Litera Meat (Pini) dolgozóit a helyi hatóságok rendszeres koronavírus-szűrésre kötelezték, jelenleg még nincs döntés a vágóhíd további sorsáról.

LENGYELORSZÁG

Lengyelországban a koronavírus-járványnak egyelőre nincs nagy hatása a szektor teljesítményére. Bár a HORECA-szektor bezárása gondot jelentett, azonban a kereskedelmi, kiskereskedelmi eladások meredeken nőttek. Lengyelországban a kisebb boltok forgalma visszaesett, az emberek maximum heti 1-2 alkalommal vásárolnak, és ezt a szupermarketekben teszik. Az afrikai sertéspestis kapcsán kiújult a pro és kontra vita a vadászattal kapcsolatban. Az elmúlt időszakban két koncentrált telepen történt ASP-kitörés. Az egyik viszonylag közel a német határhoz, a másik pedig Poznan közelében. Az árak az utóbbi hetekben csökkentek, átlagban 20 centtel/kg. Valószínűleg a magyar piacra is érkezik lengyel sertés.

LITVÁNIA

Litvániában nem csökkent a fogyasztás: az otthoni ételkészítés eddig ellensúlyozza a HORECA-kiesést. Idén még csak 106 ASP-pozitív vaddisznó esetet találtak, a betegség idén egyelőre nem érintette a házisertés-állományt.

CIPRUS

Cipruson a legnagyobb gond a turizmus csökkenése, amit 60-70%-osra várnak, ez kb. mínusz 3 millió embert jelent. A turizmus általi fogyasztás alapvetően fontos az egymillió ember ország esetében.

PORTUGÁLIA

Portugáliában a malachús eladás a legnagyobb gond. Áraik a spanyol árakhoz idomulnak. A vágóhidak heti egy alkalommal nem vágnak, ami a vágásban természetesen visszaesést jelent, illetve a munkabérekre is hatással van.

ÖSSZEGZÉS

Európában a legnagyobb gondnak továbbra is az ASP. Ezért a regionalizációs egyezmény megkötése Kínával a legfontosabb cél. A koronavírus miatt a legtöbb országban a vadállomány gyérítés és a diagnosztikai kilövések lelassultak, vagy egyáltalán nem végzik őket.

MINŐSÉGI HÚST KEVESEBBET
VÁSÁROLNAK

EXPORTLEHETŐSÉG

A tökehús-értékesítés visszaesése mellett kiemelt gond több országban a magasabb hozzáadott értékű feldolgozott termék, valamint a malachús iránti kereslet visszaesése (Spanyolország, Portugália). Egyre több ország javasolja a támogatott magántárolás bevezetését.

Az ázsiai exportengedéllyel rendelkező cégek/országok előtt nagy lehetőségek állnak. Az amerikai vágóhidak egy részének bezárása kb. heti 500 000 sertést hagy a piacon, az állattartók leállítják a termékenyítést. Az USA exportpotenciálja Kína felé ezzel drasztikusan csökken.

BAROMFIÁGAZAT

KÉT VÍRUS ÁRNYÉKÁBAN

AZ IMPORT VISSZASZORÍTÁSA

Az ágazat egyszerre küzd a humánjárvány gazdasági hatásaival, valamint a madárinfluenza miatt elrendelt intézkedésektől (kivágások, piaci korlátozások).

Az európai szakmai szervezetek (AVEC, ELPHA) egyhangú véleménye, hogy a piac összeomlásának megakadályozására fel kellene függeszteni a harmadik országokból származó (dél-amerikai és ukrán) importot. A szervezetek emellett – nemzeti hatáskörben – további olyan intézkedéseket javasolnak (tárolási támogatás, finanszírozás, termelői támogatások, keltetői támogatások, szülőpárcsökkentő támogatások, tárolási támogatás, tenyészanyag-fenntartási támogatás), melyeket a Bizottság nagy valószínűséggel engedélyezne. Erre vonatkozóan a BTT konkrét javaslatot tett annak érdekében, hogy kormányzati szándék esetén mielőbb indulhasson egy ilyen típusú támogatás.

VÍZISZÁRNYAS-ÁGAZAT

Eddig kb. 2 millió egyeddel kellett kivágni madárinfluenza gyanúja miatt, és 140 telepet nyilváníttak fertőzöttnek. A vírus terjedése sajnos nem állt meg. Ebben az ágazatban nagyon visszafogottan működik a zárt tartás. A kelések nem túl jók, a napos állat értékesítés gyenge. A 2016/2017. évi járvány óta tudjuk, hogy a feldolgozóüzemek megsegítése nélkül az újraindulás szinte lehetetlen.

BTT-JAVASLATOK

A BTT javaslatai röviden:

1. A baromfihús tárolásához kedvezményes hitelek biztosítása, a tárolási költségek támogatása (megfelelő hitelösszeg). A háttéradatok begyűjtését a BTT megkezdte.
2. Termelés-csökkentő támogatások (szülőpárok és keltetőtojás megsemmisítése).
3. Kacsa és lúd tenyészállományainak megőrzési támogatása (tervezet elérhető).
4. Termelői túltartási támogatások (tervezet elérhető).

HÚSMARHAÁGAZAT

CSÖKKENŐ HÍZÓ-
ÉS VÁGÓMARHAÁRAK

NEM KELL A MARHABŐR

A hízóalapanyagért sajnos sok vevő 15-20 százalékkal kevesebbet fizet most. Vannak kereskedők, akik nem vagy alig csökkentették árat, de ők vannak kevesebben, illetve ők azok, akik stabil partnerkörrel dolgoznak. A selejt tehén ára esett vissza a legjobban (20-30%).

A vágóhidaknak nincsenek túl nagy megrendeléseik, ezért kevesebbet vágnak az ilyenkor szokásoshoz képest. Gondot jelent, hogy az ötödik negyednek hívott marhabőr értékesítése leállt, mert a legnagyobb felhasználó, az autóipar is leállt, vagy a korábbinál jóval kevesebb kocsi gyártanak. Ilyenkor jellemzően felfelé szoktak menni az árak, ennek most az ellenkezőjét tapasztaljuk, és ez még minden bizonnyal így marad egy darabig.

ÉLÉNK A TENYÉSZÁLLATPIAC

A tenyészállatpiacon ugyanakkor nincs megállás. A vemhes üszönek ugyanolyan jó ára van, mint a pandémia előtt. Folyamatos a kereslet az éves és a kétéves üszökre, a tenyészbikákat pedig a támogatási lehetőség reményében a szokásosnál is többen keresik, amelyek átlagára 750 és 950 ezer Ft között mozog.

ONLINE ÁRVERÉSEK

Több tenyésztőszervezet online árverés megszervezését tervezi, mivel egyelőre az ilyen rendezvények megtartása még nem engedélyezett.

GENOMVIZSGÁLATOK

Egyre több húsmarha (Charolais, limousin, angus) genomvizsgálatára került sor az elmúlt hetekben, hónapokban. Ebben a Charolais Tenyésztők Egyesülete jár az élen, akik az elmúlt fél évben közel négyezer állat genomvizsgálatát végeztették el egy írországi laborban. Az eredmények feldolgozása még tart, amelyek később a tenyésztői döntésekben, a szelekcióban komoly segítséget jelenthetnek, és beépülnek a fajta hazai tenyészértékbecslésébe, valamint a termelés hatékonyságát jelző Charolais értékindexbe.

TEJÁGAZAT

HOLSTEIN-FRÍZ EXPORT

A tenyészállatok forgalmát egyelőre nem befolyásolja jelentősen a koronavírus-járvány. A Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete az elmúlt évekhez hasonló számban végzi a honosításokat és az exporthoz a származási igazolásokat kiállítását. A felvásárlók nem minden esetben tudnak személyesen megjelenni a válogatásnál, de ez áthidalható az állatokról készült fotók, videók, teljesítményadatokat és a származási igazolás másolatának megküldésével.

NÖVEKSHET A TEJFELESLEG

A tejpiacon az elmúlt héthez képest nem voltak jelentős változások, a szerződött árak többnyire stabilak, egyes kisebb feldolgozóknál jelentkezett felesleg. Kaptunk olyan híreket is, hogy a feldolgozó 3-4 Ft/kg járványvédelmi hozzájárulás megfizetését kéri a termelőtől, mondván, a tejfelesleget porítani és raktározni kell, aminek jelentős többletköltsége van. A spot piaci árak kis mértékű csökkenése folytatódhat májusban, de a mértéke és aránya is enyhébb lehet, mint amilyen a márciusról áprilusra történő változás volt.

TEJ KIVONÁSA A PIACRÓL

A feleslegek levezetésében kreatív megoldásokat alkalmaznak a feldolgozók, ez erősíti a középtávú optimista várakozásokat. Akad olyan feldolgozó, aki beindította a porító üzemét, más esetben bérporítás történik, előfordult olyan is, aki bérbe gyártott trappista sajtot, a későbbi piaci kereslet emelkedésének reményében.

A SPOT PIACON KOMOLY GONDOK VANNAK

Belföldön a spot tej értékesítése jelentős nehézségekbe ütközik, mivel a vételi árak jóval kisebbek, mint amennyiért a termelők el szeretnék adni a tejüket. A hosszú távú szerződések kiegyensúlyozott partneri viszonyt és stabil piacot eredményeznek, sokkal jobban védik a termelők és feldolgozók érdekeit, és ezek fenntartása érdekében mindkét fél nagyobb erőfeszítéseket tesz. Ebben a helyzetben a megbízható partnerek között olyan megállapodások szülehetnek bizalmi alapon, amelyek átmeneti megoldásokat követően a veszteségek későbbi kompenzációját is lehetővé teszik.

STABIL FELDOLGOZÓK

A nagy feldolgozók felvevőpiacai stabilak, az áruházláncok partnerek a hazai piac stabilizálásában, nem alkalmaznak dömpingárakat, nem növelték az olcsó import arányát.

KISKÉRŐDŐ ÁGAZAT

ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁS
ELHALASZTÁSA
ONLINE KOSÁRVERÉS

A Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség (MJKSZ) a NAV által júniustól megkövetelt online számlajelentés bevezetésének halasztását kérte egy évvel. A kérést továbbítottuk az AM felé.

FIZETIK A TÁMOGATÁSOKAT

Az MJKSZ központi kosnevelő telepein ilyenkor szokták tartani a tenyészállat-árveréseket, amiket most a járványhelyzetre tekintettel, hagyományteremtő szándékkal, online formában szeretnének megszervezni. Magyar merinó, hortobágyi és gyimesi racka és cigája tenyészkosokra május első hetében 3 napon keresztül lehet majd online licitálni.

CSAK A MERINÓGYAPJÚ KELL

Több tenyésztő is megerősítette, hogy a MÁK folyósítja az őshonos in situ támogatásokat. Az anyajuh támogatások kifizetése elindult a héten.

MAGÁNTÁROLÁS TÁMOGATÁSA

Jelenleg csak és kizárólag a merinó típusú gyapjút keresik, és azt is alacsonyabb, mindössze 200 Ft/kg-os áron, míg az egyéb gyapjútípusok iránt egyáltalán nincs kereslet.

ÚJ-ZÉLANDI BÁRÁNYHÚS
VISSZASZORÍTÁSA

A juhhús is bekerült a magántárolásra támogatott termékek közé. A Bizottság a héten jelentette be, hogy 3 év után újra ehhez a megoldáshoz folyamodik a piaci zavarok enyhítése érdekében. A mennyiség az EU-27 éves sovány tejpor termelésének 6, az éves vajtermelésének 6,8, a sajtermelés 1,1, a marhahústermelés 0,3 és a juhhústermelés 5,3%-át teszi ki. A javaslat Magyarország számára 809 tonna sajt magántárolását engedélyezi. A Copa-Cogeca a magántárolás támogatásán túl javasolja a vágóállatok továbbtartási többletköltségeinek kompenzálását.

Fontos lenne, hogy az Új-Zélanddal folytatott szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások fókuszában az import és a belső fogyasztási igények európai érdekek mentén történő összehangolása álljon. Az elsődleges cél, hogy az EU önellátottsági szintjének emelkedését a tagállamok (köztük hazánk) termelésnövelésével próbáljuk elérni. Közös érdek, hogy csak az ezen felüli mennyiség jöjjön Új-Zélandról.

Magyarországon az olcsó új-zélandi juhhús jelenleg is megtalálható a polcokon, ami a magyar vásárlók árérzékenysége miatt hátrányos a hazai előállítású bárányszerűből.

LÓTENYÉSZTÉS

KEVESEBB KANCAFEDEZTETÉS

Csökken a kancafedeztetések száma, aminek mértéke tág határok (10 és 60%) között mozog. Vannak bizakodó méntartók, akik szerint a tenyésztési szezon kitolódásával ezek az elmaradások pótolhatók, mások inkább nem fogadnak idegen kancákat. Jövőre minden bizonnyal lényegesen kevesebb csikó születik majd. Az MLOSZ kancafedeztetési protokollja [itt](#) érhető el.

MEGÁLLT A LÓÉRTÉKESÍTÉS

A lóértékesítések megálltak egyrészt a külföldi vevők távolmaradása, másrészt az élőállat-szállítások nehézségei és a megbetegedéstől való félelem miatt. Kérdés, hogy a piac mennyire tud a jövőben helyreállni. Minden gazdasági sokk negatívan érinti a lóirtási kedvet, amit most is érez az ágazat.

ELHALASZTOTT RENDEZVÉNYEK

Fontos rendezvények maradnak el vagy helyezik át őket másik időpontra. Egy évvel eltolták az idei év legnagyobb lovas eseményét, a németországi Eurochevalt, amelynek díszvendége hazánk lesz.

ŐSHONOS TÁMOGATÁSOK MEGHOSSZABÍTHATÓK LESZNEK

MEGHOSSZABBODNAK AZ AKG
ÉS ÖKO-PROGRAMOK

Az Agrárminisztérium a honlapján közzétette, hogy az AKG és az Ökológiai gazdálkodás 2015-ben meghirdetett programjainak egy évvel történő meghosszabbítását tervezi 2021 december 31-ig. A termelőknek valószínűleg majd nyilatkozniuk kell arról, hogy a támogatási programban továbbra is részt kívánják venni.

KÉTÉVES ÁTMENETI IDŐSZAK

Közben az uniós agrárbiztos bejelentette, hogy Brüsszel az átmeneti időszakot már nem egy, hanem két évvel kitolhatja (2022. december 31-ig), amennyiben az új támogatási rendszer szabályozásáról idén októberig nem tudnak a tagállamok a Bizottsággal megállapodni. Ez azt is jelenti, hogy a 2015-től elindult 5 éves őshonos támogatási program legalább 2021 év végéig, de nagy valószínűséggel 2022. december 31-ig folytathatók lesznek. Erről ugyan még nincs hivatalos AM-álláspont, de azon vagyunk, hogy valamennyi támogatási jogcím folytatódhasson az átmeneti időszakban.

MÉHÉSZET

GONDBAN A MÉHÉSZEK

A tavaszi fagyok és az aszály komoly nehézséget okoz a méztermelőknek. Ennél is nagyobb gond, hogy a számos levél és figyelemfelkeltő tüntetés ellenére továbbra sem megoldott a mézeredet jelölése. A tagállamokban kapható méz jellemzően 40-40 százalékban kínai és dél-amerikai és csak 20 százalékban kelet-európai (pl. magyar) eredetű mézet tartalmaz. Az ágazat jövőképe egyre borúsabb. A méztermelés egyre kevésbé jövedelmező, sok méhészt hagyja abba a méztermelést, aki az elmúlt évtizedben vágott bele ebbe a tevékenységbe a szép jövő reményében. A méhészkedés agrárágazati jelentőségét úgy tűnik, inkább a növények beporzása, mint a méz előállítása fogja jelenteni.

AKVAKULTÚRA

TÖRTÉNELMI SEGÍTSÉG AZ
ÁLLAMTÓL

2020. április 23-án megkezdődött a tógazdaságok megsegítését célzó intézkedéssorozat. Ennek keretében 29 tógazdaságban a HORECA-szektor, illetve az export leállása következtében bent ragadt halállomány állami vizekbe történő kihelyezését végzik megfeszített iramban. A kihelyezések várhatóan május első harmadára befejeződnek. Az intenzív gazdaságok az életben maradásért küzdenek, amihez elengedhetetlen az állami segítség.

ROMLIK A HELYZET

NYÚLÁGAZAT

A piaci helyzet nem javult. A termékek 10-15%-a lefagyasztásra került húsvét után. Az olcsó, import baromfihús elárasztotta Európát, ezért 10-15%-os árcsökkenést kérnek a nagykereskedők, de egyelőre még nem változtak a felvásárlási árak. A takarmányárak emelkednek, egyes alapanyagok beszerzése problémás. A bizonytalanság a legrosszabb. A tenyészállat kereslet csökken, mert a termelők ezen akarnak spórolni.

KILÁTÁSTALAN HELYZETBEN A CSINCSTALLATENYÉSZTŐK

CSINCSTALLA

Az évek óta tartó piaci nehézségekre a covid járvány még egy lapáttal rátett. A csincstillaprém előállítás legnagyobb magyar (és európai) integrátora, amely a legjobban szervezett tenyésztést és prémelőállítást irányítja, májusban az üzemének leállítását tervezi. Akinek vannak tartalékaik, azok talán túl fogják élni ezt az időszakot, külső segítségben sajnos nem nagyon reménykedhetnek a tenyésztők és a prémtermelők. Közben a Prémtermelők Európai Szervezete a Fur Europe szerint a csincsilla lehet az egyik (vagy egyetlen) fenntartható, minimális ökológiai lábnyommal rendelkező prémes állattenyésztési forma, mivel növényevő, plusz egyéb jó tulajdonságai is vannak.

HÍREK BRÜSSZELBŐL

2023-TÓL INDULHAT AZ ÚJ KAP

Április 28-án 48 európai parlamenti képviselő egyhangúlag szavazta meg azt a tervezet, ami szerint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatások változatlanok maradhatnak 2021, és 2022-ben. A képviselők egyetértettek a Bizottság javaslatával, miszerint az átmeneti időszak 2021. január 1-jétől kezdődő egy évig tart, de lehetőség van további egy évvel történő meghosszabbítására. A hosszabbítás automatikusan megtörténik, amennyiben az új pénzügyi keretről és a KAP-ról nem születik megállapodás október 30-ig.

TEJÁGAZAT 2020

STABIL, KIEGYENSÚLYOZOTT TEJPIAC VÁRHATÓ

Az EU Bizottsága áprilisban közzétett rövidtávú előrejelzése szerint a tejágazatban viszonylag stabil piac várható. A kibocsátás 1,1, a fajlagos termelés 0,4 százalékos emelkedését várják a tejelőmarha állomány 0,7 százalékos csökkenése mellett. A folyadéktej értékesítési nehézségei a tejpor termelés növelése felé tolja az ágazatot, amit a magántárolás támogatása (125 000 t szerepel az előrejelzésben) tud majd segíteni. A világpiaci kereslet visszaesése miatt az EU tejtermék exportjának csökkenését (-6,3%) vetítik előre. 2019 amúgy is kiugró év volt, így csak a tavalyi évhez hasonlítani az ideit megtevesztő lehet. A legfontosabb piacok Kína, Algéria és Dél-Kelet Ázsia maradnak, de kisebb vásárlásokkal. A vajtermelés és fogyasztás relatíve magas szintje fennmarad az EU-ban, az export piacokra az USA tavalyi készleteinek értékesítése veszélyt jelent, ezért itt 10 százalékos visszaesssel és a készletek emelkedésével számolnak. A sajt fogyasztás és az ázsiai export enyhe emelkedésére számít a Bizottság idén, elsősorban az olcsóbb és nem a prémium sajtok piacán. A joghurtok fogyasztásában 0,5 százalékos emelkedést jeleznek előre az EU-ban.

ÉLŐÁLLAT EXPORT

CSÖKKENŐ ÉLŐÁLLAT EXPORT

MINDEN HÚSFÉLE EXPORTJA CSÖKKENNI FOG

VISSZAESETT A TÖRÖK KERESLET

SZÜKÜLŐ KÖZEL-KELETI PIACOK

HÚSTERMELÉS ÉS KERESKEDELEM ALAKULÁSA 2020-BAN

Az EU élő szarvasmarha- és juhexportja várhatóan csökkenni fog idén, az olajtermelő nemzetek csökkenő kereslete és a COVID-19 hatására esetlegesen bekövetkező szállítási zavarok következtében.

Az Európai Bizottsága szerint az EU-27 teljes élőállat-exportja (aminek kétharmadát a húsmarhák teszik ki) várhatóan 5%-kal csökken a tavalyi évhez képest, és több mint 7%-kal lehet alacsonyabb mint 2018-ban volt. Ezek mellett az élősértés- és baromfiexport-mennyiségek is mérséklődni fognak.

Tavaly már csökkenni kezdett a török import igénye, de az árualap egy részét sikerült Algériában értékesíteni. Az előrejelzés szerint a török kereslet idén tovább csökken, köszönhetően az olcsóbb brazil és uruguayi marhahúsnak. Az alacsony olajárak miatt Algériában és Líbiában is keresletcsökkenés tapasztalható.

Az EU élőjuh-exportja 2019-ben még növekedett, elsősorban Szaúd-Arábia és Irán erősödő keresletének köszönhetően. 2020-ban azonban ezen a területen csökkenés várható a visszafogottabb líbiai, jordán és izraeli kereslet miatt.

Várható hústermelés és kereskedelem az EU-ban 2020-ban (%-os változás 2019-hez képest)

	MARHAHÚS	SERTÉSHÚS	BAROMFIHÚS	BIRKAHÚS
Termelés	-0,6	+0,7	+1,2	0,0
Fogyasztás	-0,7	-1,8	+1,1	-0,4
Export	+1,0	+12	+1,0	+2,0
Import	0,0	-	-0,5	-1,0

Forrás: EU Bizottság

SZOMORÚ HÍR

Hosszan tartó súlyos betegségben életének 72 évében elhunyt **Dr. Radnóczy László**, a szaktárca mezőgazdasági osztályának nyugalmazott főosztályvezetője, aki a hazai tenyésztésszervezés kimagasló tudással és munkabírással rendelkező szakembere volt. Életének meghatározó részében a hazai sertésenyésztés fejlesztésével kapcsolatos szakigazgatási ügyekkel foglalkozott, számos díjban és elismerésben részesült. Munkásságáról a MÁL májusi számában fogunk megemlékezni.